

**STEUNPUNT TOT BESTRIJDING VAN ARMOEDE,
BESTAANSONZEKERHEID EN SOCIALE
UITSLUITING**

ACTIVITEITENRAPPORT 2007

21 MAART 2008

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	4
1. THEMATISCH OVERLEG	5
<i>Bijzondere Jeugdbijstand</i>	6
<i>Energie</i>	6
<i>Huisvesting</i>	7
<i>Justitie</i>	7
<i>Onderwijs</i>	7
<i>Socioprofessionele inschakeling</i>	8
<i>Vorming</i>	8
<i>Europa: een seminarie</i>	8
2. VAN OVERLEG NAAR BELEID	9
2.1. HET TWEEJAARLIJKSE VERSLAG EN ZIJN OPVOLGING.....	9
<i>De opvolging zoals voorzien in het Samenwerkingsakkoord</i>	9
<i>Ontmoetingen met de ministeriële kabinetten</i>	9
<i>Terugkoppeling</i>	10
2.2. VOORSTELLEN VOOR DE FEDERALE LEGISLATUUR 2007-2011	10
2.3. NOTA 'HET RECHT OP WONEN IN HET KADER VAN DE GEMEENTELIJKE BEVOEGDHEDEN'	10
2.4. DIALOOG MET BETREKKING TOT ONDERWIJS.....	10
3. MEDEWERKING AAN DIVERSE INITIATIEVEN	11
3.1. INITIATIEVEN VAN OVERHEDEN.....	11
<i>Interministeriële Conferenties</i>	11
<i>Nationaal Actieplan sociale insluiting</i>	11
<i>Staten-Generaal van het Gezin</i>	12
<i>Permanent Armoedeoverleg</i>	12
<i>Interbestuurlijk Plattelandsoverleg</i>	12
3.2. INITIATIEVEN VAN ORGANISATIES	12
<i>Collectief van verenigingen partners van het Algemeen Verslag over de Armoede</i>	12
<i>Europese ontmoetingsdag van mensen in armoede</i>	13
<i>Decenniumdoelstellingen 2007-2017</i>	13
<i>'Cités Mères'</i>	13
<i>Nieuwe wetgeving rond huurwaarborg</i>	13
3.3. INTERNATIONALE INITIATIEVEN	13
<i>Europese Unie</i>	13
<i>Raad van Europa</i>	14
<i>Verenigde Naties</i>	14
3.4. STUURGROEPEN EN JURY'S.....	14
<i>Stuurgroepen</i>	14
<i>Jury's</i>	14
3.5. STUDIEDAGEN EN COLLOQUIA.....	15
4. ONDERSTEUNING VAN ONDERZOEK	15
4.1. AGORA-ONDERZOEK	15
<i>Relatie tussen armoede en plaatsing van kinderen</i>	16
<i>Ondervertegenwoordiging van mensen in armoede in databanken</i>	16
4.2. SCHULDEN-INDICATOREN	17
4.3. BEGELEIDINGSCOMITÉ VAN ONDERZOEKSPROJECTEN	17
5. EXTERNE COMMUNICATIE	17
5.1. WEBSITE HTTP://WWW.ARMOEDEBESTRIJDING.BE	17
5.2. MEDIA	18
5.3. ARTIKELS	19
6. INTERNE WERKING VAN HET STEUNPUNT	20
6.1. BEHEERSCOMITÉ	20

6.2. BEGELEIDINGSKOMMISSIE.....	20
6.3. CONTACTPERSONEN VAN HET STEUNPUNT.....	21
6.4. CENTRUM VOOR GELIJKHEID VAN KANSEN EN VOOR RACISMEBESTRIJDING.....	21
6.5. TEAM	21
BIJLAGE: SAMENWERKINGSAKKOORD BETREFFENDE DE BESTENDING VAN HET ARMOEDEBELEID.....	22

Inleiding

De dialoog met de actoren in de armoedebestrijding en in het bijzonder met de verenigingen waar armen het woord nemen, staat centraal in de werking van het Steunpunt. Het Samenwerkingsakkoord betreffende de bestendiging van het armoedebeleid stipuleert namelijk dat het tegelijk een opdracht is van het Steunpunt (art. 5 §1 van het akkoord) en een werkmethode (art.5 §2). De thematische overlegplatforms die het organiseert om deze dialoog te realiseren, maken dan ook logischerwijze het voorwerp uit van deel 1 van dit activiteitenrapport.

Om de twee jaar dient het Steunpunt de resultaten van de dialoog in een rapport te publiceren (art. 2 van het akkoord). Het Samenwerkingsakkoord voorziet in een opvolgingsprocedure door de Regeringen, de parlementen en de adviesorganen (art. 4) waardoor dit verslag een hulpinstrument wordt voor de federale, gemeenschaps-en gewestelijke beleidsverantwoordelijken. Parallel aan de redactie van verslag, formuleert het Steunpunt ook adviezen om het beleid inzake armoedebestrijding te verbeteren. Dit gebeurt op eigen initiatief of op vraag van een overheid of een organisatie (art. 5 §1 van het akkoord). Deel 2 van dit activiteitenrapport brengt verslag uit van de ondernomen stappen ten aanzien van de overheden.

Het Steunpunt gaat in op verzoeken die deel uitmaken van haar opdrachten. Deel 3 brengt verslag uit van de activiteiten uitgevoerd in deze context tijdens 2007.

Het Steunpunt heeft zich verder ingespannen om de armoedeproblematiek, zoals ervaren door actoren op het terrein, aan bod te brengen in wetenschappelijk onderzoek. Deel 4 geeft de inspanningen weer van het Steunpunt in dit domein.

In deel 5 wordt uitgelegd hoe het Steunpunt over zijn werkzaamheden communiceert. Het laatste deel geeft de interne werking van het Steunpunt weer.

Jaar na jaar, wordt een verbreding en een grotere diversiteit aan partners van het Steunpunt opgemerkt. Dit zorgt voor een verrijking van de uitwisselingen en van de resultaten van het werk. 2007 wordt ook gekenmerkt door een grotere aanwezigheid ten aanzien van internationale instellingen.

1. Thematisch overleg

2007 is het tweede jaar in de tweejaarlijkse cyclus voor de opstelling van het verslag. Het thematische overleg is dus de werkzaamheden in 2006 begonnen, heeft deze verder opgevolgd en heeft de resultaten hiervan voorgelegd aan de Begeleidingscommissie vóór de publicatie ervan in december 2007.

Ter herinnering: de dialoogmethode die vorm kreeg tijdens de uitwerking van het Algemeen Verslag over de Armoede, waarna het Steunpunt opgericht werd, overstijgt de gewone uitwisseling tussen verschillende partijen. De dialoog is veel meer dan een conversatie. De dialoog is hier een opbouw van kennis, ontstaan uit de ontmoeting van verschillende types van kennis, deze van personen die in armoede leven, en die verband houdt met hun levenservaringen en die een zin draagt, deze van academici, theoretisch en geformaliseerd, en deze van personen die op het terrein actief zijn in het bestrijden van de armoede, hetzij op een militante wijze hetzij beroepshalve. Kennis op deze wijze opgebouwd, is gericht op het teweeg brengen van veranderingen op het vlak van het beleid, maar ook veranderingen in het leven van arme personen, die door participatie erkend worden als subjecten, daar waar ze nog teveel beschouwd worden als onderzoeksobjecten of als gerechtigden op hulp.

Bijzondere aandacht gaat uit naar de deelname van verenigingen waarin personen in armoede samenkomen, in overeenstemming met de wens van de wetgever. Deze verenigingen worden voor elke groep uitgenodigd, daar waar andere actoren enkel uitgenodigd worden in functie van het thema dat behandeld wordt. Om de wederzijdse kennis tussen partners aan te moedigen, die standpunten –de positie van waaruit men zaken bekijkt- kunnen hebben die in het begin vaak sterk uiteenlopend zijn, kan het deelnemersaantal niet te groot zijn (het deelnemersaantal varieert tussen 15 en 20 personen). Voor dezelfde reden, wordt ook gevraagd dat in de mate van het mogelijke, dezelfde vertegenwoordigers van de verschillende organisaties aan iedere bijeenkomst van het overleg zouden deelnemen. Deze bijzondere aandacht komt tevens tot uiting in de zorg voor het opstellen van de voorbereidende nota's en de verslagen van de bijeenkomsten. Verslagen laten toe dat men kan nagaan of ieder wel goed begrepen werd en zijn ook een hulpmiddel voor vertegenwoordigers voor het geven van feedback aan hun vereniging en organisatie.

Het Steunpunt roept niet systematisch een aparte overleggroep in het leven voor alle te onderscheiden domeinen die een impact hebben op armoede. Overleggroepen komen echter niet willekeurig tot stand, maar ontstaan vanuit vragen of vaststellingen van de verenigingen waar amen het woord nemen, het Steunpunt of andere betrokken actoren. De behandelde onderwerpen zijn dan ook niet statisch, zo merkt de lezer aan de variatie in de opeenvolgende tweejaarlijkse verslagen. De selectie van thema's die voorwerp zullen vormen van diepgaand overleg, worden voorgelegd aan de Begeleidingscommissie.

De overleggroepen van het Steunpunt zijn divers qua intensiteit en frequentie van de bijeenkomsten. Enerzijds wordt rond bepaalde kwesties grondig overleg gepleegd. Dit betekent dat hierover op regelmatige basis vergaderingen worden georganiseerd met de bedoeling tot een diepgaande uitwisseling te komen. Deze overleggroepen blijven vaak gedurende lange tijd actief. Het gaat om thema's die een hoge prioriteit krijgen van de verenigingen waar armen het woord nemen, bijvoorbeeld omdat ze een grote impact hebben of omdat het beleid daar regelmatig nieuwe maatregelen rond uitvaardigt die vragen om permanente evaluatie of waakzaamheid. Andere thema's worden bescheidener opgevolgd en zijn voorwerp van een meer gericht overleg. Ze spelen bijvoorbeeld in op een acute

problematiek of vertrekken vanuit concrete vragen of signalen of een welomlijnde doelstelling.

Het lijstje dat volgt, biedt een kijk op de verschillende overleggroepen die werkzaam waren in 2007. De thema's zijn alfabetisch gerangschikt.

Merken we op dat slechts vier thema's opgenomen zijn in het vierde tweejaarlijkse verslag van het Steunpunt, getiteld *Strijd tegen armoede. Evoluties en perspectieven. Een bijdrage aan politiek debat en politieke actie*. De thema's zijn: energie, onderwijs, socioprofessionele inschakeling en permanent wonen op toeristische terreinen. Hieruit moet men echter niet afleiden dat deze thema's belangrijker zijn dan andere. Het Steunpunt en zijn partners waren alleen van oordeel dat de andere gedachtewisselingen nog onvoldoende rijp waren voor een publieke communicatie.

Bijzondere Jeugdbijstand

Dit overleg vertoont de kenmerken van in slechts één Gemeenschap gevoerd te zijn, daar waar de andere overleggroepen actoren uit de verschillende landsdelen samenbrengen. De groep is ontstaan op vraag van de Interministeriële Conferentie om de decreten inzake 'Aide à la Jeunesse'^{*} te bestuderen om zo plaatsingen wegens armoede te voorkomen en de relatie ouders-kinderen te behoeden. Een gelijkaardige groep opzetten langs Vlaamse zijde bleek niet nuttig te zijn vermits de gedachtewisseling omtrent dit onderwerp reeds plaats vond in de schoot van de Vlaams Intersectorale Commissie Armoedebestrijding.

Met de steun van het Steunpunt wordt het Agora-overleg in de Franse Gemeenschap sinds 1998 maandelijks georganiseerd. Ambtenaren van de administratie van de Franse Gemeenschap, beroepskrachten vanuit de 'Aide à la Jeunesse' (namelijk vanuit de 'Services d'Aide à la Jeunesse'^{**} (SAJ) en de 'Services de Protection Judiciaire'^{***} (SPJ)) en twee verenigingen die strijden tegen armoede (LST en ATD) nemen deel, hetzij ongeveer 25 personen. Het werk dat werd verricht over het eerste contact tussen een gezin en de SAJ, werd publiek gemaakt.¹ Nu behandelt de Agora-groep –dit is de naam die ze zichzelf heeft gegeven- het eerste contact tussen een gezin en de SPJ.

Het Steunpunt heeft in april 2007 een eerste tweetalige vergadering georganiseerd om de ervaringen uit de Agora-werkgroep te delen met verenigingen waar armen het woord nemen uit Vlaanderen en te luisteren naar hoe men in Vlaanderen werkt rond de thematiek.

Energie

De werkgroep 'energie' werd opgestart op vraag van verenigingen die strijden tegen armoede en van milieuorganisaties. Zich bewust van de vele problemen die de liberalisering van de energiemarkt met zich meebrengt in de Vlaamse Gemeenschap, hebben deze verenigingen aangedrongen op dringend overleg op het niveau van heel het land. Het doel van het overleg is echter breder en focust op de ruimere problematiek van de toegankelijkheid van energie. Het is een complexe thematiek. Om de discussies te kunnen aanvatten vanuit een zeker kader en om het overleg te stofferen, heeft het Steunpunt in het begin een nota opgesteld waarin alle

* Equivalent van de Bijzondere Jeugdbijstand in Vlaanderen.

** Equivalent van de Comités Bijzondere Jeugdbijstand in Vlaanderen.

*** Equivalent van de Sociale dienst bij de jeugdrechtbank in Vlaanderen.

¹ Deze werkzaamheden zijn terug te vinden in twee publicaties. Zij kunnen geconsulteerd worden op de site: <http://www.armoedebestrijding.be>

(milieu- en sociale) maatregelen over energie werden toegelicht.² Een eerste ontmoeting vond plaats in juni 2006. Een vijftiental partnerorganisaties uit de verenigingen die strijden tegen armoede en sociale- en milieuorganisaties maken deel uit van het overleg. Gemiddeld woonden een dertigtal deelnemers de (in totaal acht) bijeenkomsten bij. Langzaam kwam een dialoog tot stand tussen actoren op het terrein uit de drie gewesten. De ervaringen en obstakels waar men mee kampte, bleken vaak gelijkaardig en vormden de basis voor het thematische deel over energie in het Verslag 2007.

Huisvesting

Het thema 'huisvesting' vertakte zich in twee specifieke overleggroepen. In 2004 werd op vraag van verschillende verenigingen die werken met mensen in armoede een specifiek overleg georganiseerd over het 'permanent verblijf in toeristische zones (campings)'. Op basis van het overleg werd een eerste nota opgesteld. Door omstandigheden werd de werkgroep tijdelijk opgeschort waardoor de nota in 2006 moest worden geactualiseerd. In 2007 volgde een overlegmoment om het hoofdstuk voor het tweejaarlijkse Verslag op punt te stellen.

Een ander aspect waarover een gericht overleg werd gepleegd, is het toenemende belang van de rol van de gemeente in het huisvestingsbeleid. Op vraag van verschillende verenigingen heeft het Steunpunt daarover twee vergaderingen in 2006 georganiseerd in de periode voor de gemeenteraadsverkiezingen. Op basis van deze twee ontmoetingen werd een nota met aanbevelingen opgesteld. Het Steunpunt stuurde deze nota in maart 2007 naar de Verenigingen van steden en gemeenten en naar de burgemeesters.³

Justitie

Op voorstel van het kabinet van de minister van Justitie en volgens de wens van verenigingen waar armen samenkomen, had het Steunpunt in 2006 contact genomen met de Hoge Raad voor de Justitie met de bedoeling een dialoog op te zetten tussen de wereld van justitie en de verenigingen waar armen het woord nemen.

De Hoge Raad stelde voor om in het kader van de 'dialoog met de burgersamenleving' zelf een aantal bijeenkomsten te organiseren waar de armoedekwestie kan worden besproken. Omwille van interne redenen binnen de Hoge Raad voor de Justitie, zullen ze niet vóór 2008 van start kunnen gaan. Het Steunpunt heeft intussen aan verschillende verenigingen gevraagd om de thema's door te geven die in een dergelijk overleg aan bod zouden moeten komen.

Onderwijs

Het Algemeen Verslag over de Armoede wees er al op dat de onderwijswereld een plaats blijft waar maatschappelijke uitsluiting wordt gereproduceerd. Deze vaststelling geldt ook vandaag nog. Daarom werd in februari 2005 de overleggroep 'onderwijs' opgericht. Deze werkgroep wil het gevoerde beleid evalueren en nieuwe beleidsvoorstellen doen. Daarbij wordt er getracht om een zo breed mogelijke waaier aan actoren op vlak van onderwijs samen te brengen. Het gaat om verenigingen waar armen het woord nemen, beroepskrachten, deskundigen uit de universitaire wereld en personen vanuit de centra voor leerlingenbegeleiding. Onderwijs mag dan wel een gemeenschapsbevoegdheid zijn, de werkgroep verenigt, op vraag van de deelnemers, zowel Nederlandstalige als Franstalige actoren. Op de vijf bijeenkomsten in 2007 met een twintigtal deelnemers werd getracht om

² Deze nota met de stand van zaken (op 1 december 2007) van de Belgische wetgeving met betrekking tot de sociale maatregelen op het vlak van energie, is terug te vinden op: http://www.armoedebestrijding.be/publications/071220_energie_wetgeving_NL.pdf

³ Deze nota is te consulteren op: <http://www.armoedebestrijding.be/publications/wonengemeentenNL.pdf>

een zo ruim mogelijk scala aan onderwerpen te behandelen. Concreet spitsten de gesprekken zich toe op de volgende negen thema's: 1. de relatie tussen ouders in armoede en de onderwijswereld; 2. de onderwijskosten; 3. de opleiding en ondersteuning van leerkrachten; 4. de deelname aan het kleuteronderwijs; 5. de participatie in overlegorganen; 6. de inschrijving; 7. de sociale segregatie op de schoolmarkt; 8. de oriëntatie in de schoolloopbaan; 9. het taalbeleid. Het Verslag 2007 brengt verslag uit van de gedachtewisseling over deze thema's.

Socioprofessionele inschakeling

In juni 2006 kwam de overleggroep over socioprofessionele inschakeling voor een eerste keer bijeen. Deze 'nieuwe' overleggroep is een samenvoeging van twee voorgaande overleggroepen: de ene over de OCMW-dienstverlening en -praktijken, de andere over arbeid en tewerkstelling. Tijdens de eerste vergaderingen waren de debatten gericht op de band tussen de socioprofessionele inschakeling enerzijds en de bredere arbeidsmarktcontext en maatschappelijke context waarin kwetsbare werklozen en werknemers functioneren anderzijds. Volgens de deelnemers is aandacht voor deze samenhang onontbeerlijk, wil men eenzijdige en onvolledige analyses vermijden. Daarnaast bleek het aangewezen om dieper in te gaan op de beleidsinstrumenten op het vlak van socioprofessionele inschakeling, in het bijzonder de maatregelen ten behoeve van de meest kwetsbare werkzoekenden. De deelnemers vanuit de gewestelijke arbeidsbemiddelingsdiensten brachten hier een gewaardeerde bijdrage, ondermeer door middel van een presentatie⁴. Vervolgens werd een debat gevoerd over een maatregel die de laatste jaren vaak als een succesmiddel wordt voorgesteld om 'moeilijk te plaatsen werklozen' in te schakelen op de arbeidsmarkt, namelijk de dienstencheques. De overleggroep, waaraan in totaal een dertigtal personen hebben deelgenomen, kwam dit jaar vijf maal samen. De resultaten van de gedachtewisseling zijn opgenomen in het Verslag 2007.

Vorming

Tien jaar na het Algemeen Verslag over de Armoede wijdde het Steunpunt een oriëntatie van zijn Verslag 2005 aan vorming. Tijdens de overlegactiviteiten ter voorbereiding van dit Verslag kwam het belang van vorming immers sterk naar voor. In 2006 werd gestart met een terreinverkenning aan de hand van een beperkte literatuurstudie en bilaterale contacten met bevoorrechte getuigen. Er werd beslist om in eerste instantie een cyclus van gerichte overlegmomenten rond de vorming van beroepskrachten in de gezondheidssector te organiseren. Het laatste overlegmoment uit deze cyclus van drie ontmoetingen had plaats op 23 maart 2007. In totaal hebben een twintigtal personen uit de verenigingen waar armen het woord nemen, uit onderwijs- en vormingsinstellingen en uit de gezondheidssector hebben aan deze ontmoetingen deel genomen. Op verzoek van de deelnemers zou de reflectie op langere termijn verder kunnen worden gezet: de deelnemers vragen al geruime tijd naar een uitwisseling van interessante praktijken.

Europa: een seminarie

In het voorjaar van 2007 organiseerde het Steunpunt een seminarie over de rol van Europa in de strijd tegen armoede en het belang van de stem van de verenigingen in Europa.⁵ Een dertigtal personen, voornamelijk uit verenigingen waar armen het woord nemen, hebben hieraan deelgenomen. Deze sensibiliserings- en informatiedag kaderde binnen een campagne met als titel 'Nationale sensibiliseringsacties over sociale bescherming en insluiting',

⁴ De bijdrage van FOREM is te raadplegen via volgende link op de website:
<http://www.armoedebestrijding.be/activiteitenspi.htm>

⁵ Het verslag van dit seminarie is te lezen op:
http://www.armoedebestrijding.be/publications/seminarie_europa_23407.pdf

georganiseerd door de Europese denktank Pour la solidarité en gefinancierd door de Europese Commissie. Andere partners van de Campagne zijn de Koning Boudewijnstichting, Solidarités des alternatives wallonnes et bruxelloises en de Nationale Arbeidsraad. De campagne werd eind november 2007 afgesloten met een seminarie georganiseerd door Pour la Solidarité in samenwerking met de partnerorganisaties van deze campagne. Een aantal lessen uit het project werden getrokken en enkele aanbevelingen voorgesteld.

2. Van overleg naar beleid

De analyses en de aanbevelingen die door de overleggroepen worden geformuleerd, vinden op verschillende wijze hun weg naar de politieke verantwoordelijken. Het Verslag is uiteraard het belangrijkste dialooginstrument maar ook andere initiatieven werden genomen. Ze zijn hieronder beschreven.

2.1. Het tweejaarlijkse Verslag en zijn opvolging

De opvolging zoals voorzien in het Samenwerkingsakkoord

De opvolging, zoals door de wet voorzien, had vooral plaats in 2006.

In 2007 was er nog een gedachtewisseling in de Commissies Sociale zaken, Cultuur en Onderwijs van het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap over het Verslag, na zijn voorstelling door het Steunpunt. Laten we eraan herinneren dat de Duitstalige versie van het Verslag immers meerdere maanden na de Nederlandstalige en Franstalige versie uitkomt.

Ontmoetingen met de ministeriële kabinetten

Om de opvolging van het Verslag 2005 zo effectief en interessant mogelijk te maken, werden ontmoetingen georganiseerd tussen de kabinetten van de bevoegde ministers, de minister die Maatschappelijke Integratie coördineert en de Interministeriële Conferentie over deze materie voorziet, en tot slot het Steunpunt en zijn partners.

Het Steunpunt maakte een nota op basis van zijn verslagen van deze bijeenkomsten en van de schriftelijke antwoorden van kabinetten. De nota werd op 13 december 2006 voorgesteld aan de Interministeriële Conferentie. Daarna kregen de kabinetten de gelegenheid hun bijdrage eventueel te vervolledigen of te actualiseren. Tenslotte werd de nota voorgelegd aan de Begeleidingscommissie van het Steunpunt en gepubliceerd op de website.⁶ De nota diende als basis voor de redactie van het eerste deel van het tweejaarlijkse verslag dat verschenen is in december 2007 en waarin verslag wordt uitgebracht van de reacties van de beleidsverantwoordelijken uit de Gewesten, de Gemeenschappen en de federale Staat op het Verslag: hoe werden de aanbevelingen ontvangen? Hoe hebben ze bepaalde beleidsontwikkelingen al dan niet kunnen beïnvloeden?

Er zijn geen ontmoetingen geweest met de kabinetten van de ministers van de Duitstalige Gemeenschap, aangezien de Duitstalige versie van het Verslag meerdere maanden na de Nederlandstalige en Franstalige versie is verschenen.

Dit proces (met in totaal 32 bijeenkomsten) heeft een grote investering gevergd van zowel de partners van het Steunpunt, de kabinetten, als van het Steunpunt zelf, en heeft geduurd van januari 2006 tot midden 2007.

⁶ Het overzicht van de antwoorden van de kabinetten kan geconsulteerd worden op: http://www.armoedebestrijding.be/publications/070720_opvolging_rapport_2005_kabinetten.pdf

Terugkoppeling

Het is de eerste keer dat de antwoorden van politieke verantwoordelijken op het tweejaarlijkse Verslag op een dergelijke manier zijn verzameld en beschikbaar zijn gesteld. Het document dient op zijn beurt als input voor de besprekingen in de verschillende overleggroepen van het Steunpunt. Op die manier heeft de nota de ambitie om tegelijk een resultaat te zijn van een dynamisch dialoogproces en er een nieuwe inbreng aan te geven.

Voor het thema gezondheid zet de dialoog tussen de ministeriële kabinetten, het Steunpunt en zijn partners zich voort.

De kabinetten van de federale ministers verantwoordelijk voor respectievelijk Gezondheid en Maatschappelijke Integratie stemden in om regelmatig de patiëntenverenigingen en de verenigingen die strijden tegen armoede te ontmoeten. Hun administraties zijn ook bij dit overleg betrokken. Zo wordt de voortgang verzekerd bij wijziging van legislatuur. Een vijftiental verenigingen neemt deel aan het overleg. In 2007 waren er twee ontmoetingen: de eerste ging over het thema geestelijke gezondheid, de tweede over de rol van OCMW's ten aanzien van de gezondheid. Iedere ontmoeting werd telkens voorafgegaan door twee voorbereidende overlegvergaderingen op het Steunpunt.

2.2. Voorstellen voor de federale legislatuur 2007-2011

In de nota 'Focus 2011' geeft het Steunpunt een overzicht van de voorstellen aan de Federale Regering en het Federale Parlement voor de nieuwe legislatuur. Voor de opmaak van deze nota werd vertrokken vanuit de aanbevelingen van de tweejaarlijkse verslagen verschenen in 2005 en in 2007. Hij werd verstuurd naar de democratische partijen opdat ze er rekening mee zouden houden bij het ontwerpen van hun programma's.

Een memorandum is opgemaakt ten aanzien van degenen die het regeerakkoord voorbereiden en onderhandelen. Dit memorandum werd ook verstuurd naar de voorzitters van alle democratische partijen.⁷

2.3. Nota 'Het recht op wonen in het kader van de gemeentelijke bevoegdheden'

Na het verschijnen van het Verslag 2005 heeft de overleggroep 'wonen' het Steunpunt gevraagd een initiatief te nemen rond de gemeentelijke bevoegdheden op vlak van wonen. De overleggroep heeft zich gedurende enkele maanden gebogen over de mogelijkheden en kansen waarover de gemeentelijke overheden beschikken om een bijdrage te leveren aan het woonbeleid. Het resultaat van dit overleg is te vinden in de nota 'Het recht op wonen in het kader van de gemeentelijke bevoegdheden', die in maart 2007 verstuurd is naar de burgemeesters van alle gemeenten.⁸

2.4. Dialoog met betrekking tot onderwijs

In het kader van de Lokale Overlegplatforms van het Nederlandstalige Basis- en Secundair onderwijs in Brussel hadden gedachtewisselingen plaats. Het Steunpunt nam samen met het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding deel aan de gesprekstafels en

⁷ 'Focus 2011' is terug te vinden op volgende link op de website: http://www.armoedebestrijding.be/publications/Focus2011_NL.pdf. Het memorandum op volgende link: http://www.armoedebestrijding.be/publications/memorandum_verkiezingen_2007.pdf

⁸ Deze nota is terug te vinden op volgende link op de website: <http://www.armoedebestrijding.be/publicatiessteunpuntnota's.htm>

verleende zijn expertise en medewerking aan de opmaak van een charter dat meer aandacht vraagt voor gezinnen in armoede. Het charter steunt op drie pijlers: de communicatie verbeteren tussen ouders en scholen, meer aandacht voor financiële drempels, de school uitbouwen tot onderdeel van het sociale netwerk.⁹ Het jaar 2007 stond in het teken van de organisatie van een symposium over het charter (op 22 mei 2007), en van de opvolging van de engagementen uit het charter.

3. Medewerking aan diverse initiatieven

In de mate van het mogelijke, gaat het Steunpunt in op verzoeken die kaderen binnen haar opdracht: de inbreng bevorderen van het standpunt van diegenen die armoede bestrijden in het publiek politiek debat, via mondelinge of schriftelijke bijdragen, en dit hetzij op lokaal of internationaal niveau, hetzij met een deskundig publiek of niet, enz. Dit jaar heeft het Steunpunt meer dan voorheen geïnvesteerd op internationaal gebied.

3.1. Initiatieven van overheden

Interministeriële Conferenties

Het Steunpunt neemt deel aan de bijeenkomsten van de Interministeriële Conferentie (IMC) 'Integratie in de samenleving', meer bepaald aan het luik 'Sociale insluiting'. Het is via dit IMC dat het tweejaarlijkse Verslag overhandigd wordt aan zowel de Federale Regering als aan de regeringen van de gewesten en de gemeenschappen. In 2007 werden drie bijeenkomsten georganiseerd. Verder was het Steunpunt ook betrokken bij één werkgroep die voortvloeide uit de Interministeriële Conferentie 'Stedelijk beleid en huisvesting', namelijk de groep die rond de paritaire huurcomités heeft gewerkt. Deze groep omkaderde drie pilootprojecten in Brussel, Charleroi en Gent. Het Steunpunt zetelde in de federale begeleidingscommissie van deze groep tot op het einde van het onderzoek¹⁰ dat de pilootprojecten ondersteunde en de presentatie van een rapport in maart 2007 aan de kabinetten van justitie en maatschappelijke integratie.

Nationaal Actieplan sociale insluiting

Het Steunpunt is aanwezig op de vergaderingen van de groep 'Acties', georganiseerd door de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, voor de opvolging van het Nationaal Actieplan (NAP) sociale insluiting.¹¹ Het Steunpunt draagt bij aan de gedachtewisseling op basis van zijn tweejaarlijkse verslagen. Het neemt ook deel aan de werkgroep 'Indicatoren', voorgezeten door de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid. Deze groep buigt zich onder meer over de aanbevelingen van het project 'Onderzoek – actie – vorming: een andere benadering van armoede-indicatoren'.¹² Zo gaf de FOD Sociale Zekerheid onder andere de opdracht aan het Centrum voor Sociaal Beleid en het Observatoire

⁹ <http://www.klasse.be/leraren/files/pdf/charter2007.pdf>

¹⁰ Université Libre de Bruxelles, Universiteit Antwerpen & Facultés Universitaires Saint-Louis. (2007). Studie over het opstarten van pilootprojecten voor paritaire huurcommissies in Brussel, Charleroi en Gent. Onderzoek uitgevoerd in opdracht van de Programmatorische Federale Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie.

<http://www.politiquedesgrandesvilles.be/content/publications/eindrapport-phc-ned-070713.pdf>

¹¹ Het NAP is te consulteren via volgende link op de website:

<http://www.mi-is.be/themes/poverty/NAP/content/Nationaal%20Actieplan%202006-2008%20NL.pdf>

¹² De publicatie waarin het project 'Onderzoek-actie-vorming: een andere benadering van armoede-indicatoren' wordt besproken, kan u vinden via volgende link op de website:

<http://www.armoedebestrijding.be/publicatiessteunpuntindicatoren.htm>

du Crédit et de l'Endettement voor verder onderzoek rond de mogelijkheden tot ontwikkeling van indicatoren over schulden. De resultaten van deze onderzoeken werden voorgesteld op een seminarie op 13 juni 2007, waar het Steunpunt deelnam aan een panelgesprek. Midden december 2007 organiseerde het Steunpunt een bijkomend moment om de resultaten voor te stellen aan een aantal organisaties van het terrein.

Staten-Generaal van het Gezin

Het regeerakkoord van de Federale Regering van juli 2003 schreef de organisatie van een Staten-Generaal van het Gezin voor. Aan de Staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een handicap werd gevraagd om deze groots opgezette raadpleging te leiden.

Dit overlegproces bracht leden van verenigingen, onderzoekers, personeel van de administratie, politieke verantwoordelijken... samen. Het Steunpunt nam deel aan de werkzaamheden en schreef samen met het Centrum voor gelijkheid van kansen en racismebestrijding de bijdrage 'Gezin en armoede' in de uitgave 'Families in beweging',¹³ een initiatief van de Staten-Generaal.

Permanent Armoedeoverleg

Het Steunpunt neemt deel aan zowel het horizontale als het verticale luik van het Permanent Armoedeoverleg van de Vlaamse overheid. Het horizontale overleg zorgt voor de uitvoering, coördinatie en opvolging van het Vlaams actieplan Armoedebestrijding.¹⁴ Het bestaat uit het Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen, de aandachtsambtenaren van de verschillende Vlaamse departementen en een aantal experts. Het verticale luik is het overleg dat binnen elk beleidsdomein met de vertegenwoordigers van de verenigingen wordt gevoerd. Samen met deze vertegenwoordigers en de aandachtsambtenaren kunnen ook derden, zoals het Steunpunt, aan het overleg deelnemen. In 2007, nam het Steunpunt deel aan de werkgroep 'Werk en sociale economie'.

Interbestuurlijk Plattelandsoverleg

Op vraag van de Vlaamse minister-president neemt het Steunpunt deel aan de kerngroep en enkele themagroepen van het Interbestuurlijk Plattelandsoverleg. Er wordt gezocht naar oplossingen voor knelpunten en naar nieuwe impulsen en ontwikkelingsperspectieven voor het platteland. Gemeenten, provincies en Vlaanderen werken hiervoor samen met experts. In 2007 nam het Steunpunt deel aan de uitwerking en jury van de projectoproep 'Dorpsnetwerken voor zorg in een rurale omgeving' (ZORO) en aan de themagroep 'Gezondheidsvoorzieningen op het platteland'.

3.2. Initiatieven van organisaties

Collectief van verenigingen partners van het Algemeen Verslag over de Armoede

Het Steunpunt ondersteunt de maandelijkse bijeenkomsten van het Collectief. Het Collectief verenigt de verenigingen die aan de oorsprong stonden van het Algemeen Verslag over de Armoede. Later sloten ook andere verenigingen aan. Het doel van de bijeenkomsten is dat de verenigingen komen tot een overkoepelende visie van waaruit het overleg tussen de verenigingen en de overheden kan vertrekken. In 2007, hadden acht bijeenkomsten plaats van het Collectief.

¹³ De Boe F. & De Witte, J. (2007). Gezin en armoede, pp. 246-251, in: Bulckens, R., Mortelmans, D. et. al. *Families in beweging. Een gezinsbeleid op maat?* Brussel: Luc Pire Uitgeverij. Dit artikel is te consulteren via volgende link op de website: http://www.armoedebestrijding.be/publications/families_deboe_dewitte.pdf

¹⁴ Het Vlaams actieplan Armoedebestrijding kan u terugvinden via volgende link op de website: <http://www.wvc.vlaanderen.be/armoede/vap.htm>

Europese ontmoetingsdag van mensen in armoede

Het Steunpunt neemt deel aan de werkgroep van de Belgische delegatie die zich voorbereidt op de jaarlijkse Europese ontmoetingsdag voor mensen in armoede. Het betreft een initiatief van het voorzitterschap van de Europese Unie, de Europese Commissie en het European Anti-Poverty Network (EAPN).¹⁵

Decenniumdoelstellingen 2007-2017

Deze campagne werd gelanceerd door negen verenigingen uit Vlaanderen en Brussel.¹⁶ Het objectief is om, in analogie met de 'Millenniumdoelstellingen'¹⁷, het ruime publiek en de verschillende overheden te sensibiliseren en te stimuleren zodat in de volgende tien jaar de armoede drastisch wordt ingeperkt. Het Steunpunt heeft in 2006 een bijdrage geleverd voor de voorbereiding van de thema's rond gezondheid, onderwijs, arbeid en inkomen, huisvesting en heeft de werkzaamheden rond deze campagne verder opgevolgd in 2007.

'Cités Mères'

Het culturele centrum en het OCMW van Sambreville willen een analyse maken van de moeilijkheden waarmee de moeders van de gezinnen in de sociale wijken van Sambreville geconfronteerd worden. Daarvoor riepen ze de hulp van het Steunpunt in. In ruime zin is de bedoeling van het project om een klankbord te geven aan de moeders uit deze sociale woonwijken, hun onderlinge dialoog te bevorderen en een inventaris op te stellen van de noodzakelijke voorwaarden voor hun ontplooiing en de ontplooiing van hun gezin.

Nieuwe wetgeving rond huurwaarborg

Een aantal organisaties op het terrein volgen, op initiatief van de Brusselse Bond voor het Recht op Wonen (BBRoW) en in samenwerking met het Steunpunt, deze nieuwe wetgeving van nabij op en hebben hiervoor een evaluatiesysteem opgezet. Medewerkers van het Steunpunt namen aan vijf bijeenkomsten deel ter voorbereiding van deze evaluatie van de huurwaarborgwetgeving op het terrein. Deze evaluatie zal in de drie gewesten uitgevoerd worden via verenigingen of organisaties die contact hebben met (potentiële) huurders. Het Steunpunt zal aan de finale analyse deelnemen.

3.3. Internationale initiatieven

Europese Unie

In november 2007, heeft het Steunpunt deelgenomen aan de 'Peer Review: Social Inclusion Forum' in Dublin.¹⁸ Vertrekkende vanuit het concrete voorbeeld van Ierland werd een reflectie gehouden over hoe 'stakeholders' kunnen worden betrokken bij de opmaak van het Nationaal actieplan sociale insluiting.

¹⁵ Meer informatie over de Europese ontmoetingsdag is terug te vinden via volgende link op de website van EAPN: http://www.eapn.org/code/en/event_detail.asp?pk_id_content=2620

¹⁶ Voor meer informatie zie: <http://www.geefarmoedegeenkans.be/decenniumdoelen.php>

¹⁷ Bij de start van het nieuwe millennium werd in New York een Algemene Vergadering van de Verenigde Naties gehouden. Alle lidstaten van de VN bekrachtigden daar de Millennium Verklaring. Deze verklaring is opgebouwd rond 8 doelstellingen om ondermeer armoede en honger te bestrijden.

¹⁸ Meer informatie hierover is te vinden op de volgende website: <http://www.peer-review-social-inclusion.net/peer-reviews/2007/the-napinclusion-social-inclusion-forum>

Raad van Europa

De adjunct-coördinatrice van het Steunpunt is aangeduid als afgevaardigde voor België in het 'Committee of Experts on empowerment of people experiencing extreme poverty' van de Raad van Europa.¹⁹ In 2007 kwam het comité tweemaal samen te Straatsburg.

Verenigde Naties

Het Steunpunt heeft deelgenomen aan het expertenseminarie 'Extreme Poverty and Human Rights', georganiseerd door de onafhankelijke expert van de Verenigde Naties in dit domein, Dhr. Arjun Sengupta, en met de steun van het bureau van de Hoge Commissaris voor de Mensenrechten (Genève, februari 2007).²⁰

Het Steunpunt heeft zijn steun verleend aan de opmaak van rapporten die België dient te bezorgen in het kader van haar engagementen tegenover de VN:

- Het heeft een ontwerp van bijdrage geleverd voor de ontwerprichtlijnen 'Extreme armoede en rechten van de mens: de rechten van de armen' van de Raad van de Rechten van de Mens (Verenigde Naties), door te antwoorden op de vragenlijst van het Hoog-Commissariaat voor de Mensenrechten;
- Het heeft ook deelgenomen aan de bijeenkomst over de opvolging van het derde Belgische rapport betreffende het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale, en culturele rechten.

3.4. Stuurgroepen en jury's

Het Steunpunt heeft deelgenomen aan volgende stuurgroepen en jury's:

Stuurgroepen

- Jaarlijks begeleidingscomité Flora vzw 'Flora's benadering van Networking en Jobcoaching',²¹ in het kader van hun programmatie in het kader van het Europees Sociaal Fonds (ESF);
- Begeleidingscomité 'ervaringsdeskundigen' van de POD Maatschappelijke Integratie;
- Stuurgroep van het project 'Armoede In-Zicht'²², een gezamenlijk project van het Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen en Welzijnszorg;
- Werkgroep 'Ongelijkheid in gezondheid' van de Koning Boudewijnstichting²³;
- Werkgroep Campagne 2007 'Wij tekenen voor de toekomst' van Welzijnszorg²⁴.

Jury's

- Selectiecomité van projecten die de toegang van kwetsbare personen tot de arbeidsmarkt verhogen, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF). De POD Maatschappelijke Integratie lanceert in dit kader jaarlijks een oproep aan alle Belgische OCMW's om projecten in te dienen;

19 Het mandaat van het Comité is terug te vinden via volgende link:
[https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?Ref=CM/Del/Dec\(2007\)995/6.1&Language=lanEnglish&Ver=annexe3&BackColorInternet=DBDCF2&BackColorIntranet=FDC864&BackColorLogged=FDC864](https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?Ref=CM/Del/Dec(2007)995/6.1&Language=lanEnglish&Ver=annexe3&BackColorInternet=DBDCF2&BackColorIntranet=FDC864&BackColorLogged=FDC864)

20 Voor de bijdrage van het Steunpunt: zie volgende link op de website:

http://www.armoedebestrijding.be/publications/UN_Expert_Seminar_Poverty_Human_Rights_2007.pdf

21 Meer informatie over het project 'jobcoaching' is terug te vinden via volgende link op de website van Flora:

<http://www.florainfo.be/nl/floranl.php?tri=proj1>

22 <http://www.armoede-in-zicht.be>

23 Op de website van de Koning Boudewijnstichting vindt u hierover meer informatie: <http://www.kbs-frb.be>.

24 <http://www.welzijnszorg.be/campagnesite/>

- Jury 'Ondersteuning van initiatieven voor armoedebestrijding' van de Koning Boudewijnstichting;
- Adviescommissie projecten kansenbeleid van de provincie Limburg;
- Jury 0110: een fonds dat wordt beheerd door de Koning Boudewijnstichting;
- Jury 'Dorpsnetwerken voor zorg in een rurale omgeving'.

3.5. Studiedagen en colloquia

De medewerkers van het Steunpunt hebben op verschillende studiedagen en colloquia een inbreng gedaan:

- 11 januari 2007: postgraduaat 'Armoede en participatie', georganiseerd door Universiteit Gent en BMLIK, Gent;
- 23-24 februari 2007: bijdrage aan het expertenseminarie 'Extreme Poverty and Human Rights', georganiseerd door de Mensenrechtencommissie van de Verenigde Naties, Genève;
- 1 maart 2007: panel '30 jaar OCMW's', georganiseerd door de POD Maatschappelijke Integratie en de minister van Maatschappelijke Integratie, Brussel;
- 1 maart 2007: bijdrage aan de cyclus over 'Armoede en toegankelijkheid van de gezondheidszorg' van de leesgroep Vierde Wereld van de Steungroep ATD-Vierde Wereld, Kortrijk;
- 22 maart 2007: bijdrage aan een cursus getiteld 'Criminologie des populations marginalisées' aan de Université Catholique de Louvain (UCL);
- 30 april 2007: bijdrage in de vorm van workshop op de studiedag 'Bewust stemmen' georganiseerd door het Sociaal Agogisch departement Hogeschool Gent, Gent;
- 15 mei 2007: bijdrage aan de vormingsdag voor magistraten 'Armoede en sociale uitsluiting', georganiseerd door de Hoge Raad voor Justitie, Brussel;
- 21 mei 2007: bijdrage in het kader van de meerjarenplanning 2009-2014 van Samenlevingsopbouw Vlaanderen, Brussel;
- 13 juni 2007: deelname aan 2 panelgesprekken op de studiedag 'Indicatoren rond schulden en armoede', georganiseerd door de FOD Sociale Zekerheid, Brussel;
- 11 september 2007: bijdrage tijdens een conferentie in het kader van de 'Week tegen de uitsluiting', georganiseerd door de schepen van Solidariteit en Sociale zaken' in Seneffe;
- 7 november 2007: bijdrage 'Armoede en sociale uitsluiting. Meting van het fenomeen en evaluatie van de overheidsbeleid van armoedebestrijding en promotie van sociale cohesie' in het kader van een ervaringsuitwisseling tussen Wallonië en Québec, Namen;
- 28 november 2007: deelname aan het seminarie 'La politique belge et européenne en matière d'inclusion et de protection sociales', georganiseerd door de Nationale Arbeidsraad in het kader van de nationale sensibiliserings-en informatiecampagne op het vlak van sociale insluiting en sociale bescherming.

4. Ondersteuning van onderzoek

Het Steunpunt heeft zich verder ingespannen om de armoedeproblematiek, zoals ervaren door actoren op het terrein, aan bod te brengen in wetenschappelijk onderzoek.

4.1. AGORA-onderzoek

Het Steunpunt heeft in 2005 twee onderzoeksaanvragen ingediend bij de POD Wetenschapsbeleid in het kader van het AGORA-onderzoeksprogramma. Dit onderzoeksprogramma heeft als doel databanken in België toegankelijker te maken en meer te

benutten. Beide aanvragen werden goedgekeurd, en de twee onderzoeksprojecten gingen van start in de herfst van 2006 en lopen tot eind juni 2008 (agora plaatsing) en eind maart 2009 (agora eu-silc). Analoog aan de methode die het Steunpunt gebruikt bij zijn verschillende overleginitiatieven, gebeurt de ontwikkeling van het project zoveel mogelijk in overleg met de verschillende betrokken actoren: armenverenigingen, administraties en instellingen, en wetenschappers. Het Steunpunt staat bij beide onderzoeksprojecten in voor de organisatie van:

- het begeleidingscomité: inhoudelijke opvolging van het onderzoeksproject, met vertegenwoordigers van de onderzoeksploeg, verenigingen, administraties en wetenschapsinstellingen (2 bijeenkomsten van het Begeleidingscomité, en 2 internationale seminars in 2007);
- het technische comité: opvolging van de technische uitwerking van het onderzoek, met vertegenwoordigers van de onderzoeksploeg en administraties (7 bijeenkomsten);
- de overleggroep: ad hoc bijeenkomsten in functie van uitwisseling over een concrete onderzoeksvraag, met vertegenwoordigers van de onderzoeksploeg, verenigingen, administraties en wetenschapsinstellingen (1 overleggroep, en 2 focusgroepen).

Relatie tussen armoede en plaatsing van kinderen

De onderzoeksploeg van de Universiteit Gent en de Université Catholique de Louvain zal een procedure uitwerken om een koppeling te kunnen maken tussen de lijsten van kinderen en jongeren die geconfronteerd worden met een maatregel in het kader van de Bijzondere Jeugdbijstand enerzijds, en socio-economische informatie over hun gezinnen (via de Kruispuntbank) anderzijds. De bedoeling is om op een objectieve wijze na te gaan of kinderen en jongeren uit arme gezinnen meer geconfronteerd worden met dergelijke maatregelen. Met dit project zou ook de basis gelegd moeten worden voor longitudinaal onderzoek, waarbij de socio-economische situatie van deze kinderen en jongeren op volwassen leeftijd wordt nagegaan. Het project wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking met het Steunpunt en de diensten Bijzondere Jeugdbijstand van de drie gemeenschappen.²⁵

Ondervertegenwoordiging van mensen in armoede in databanken

Voornamelijk bij enquêtes die gebaseerd zijn op steekproeftrekking, bestaat de kans dat mensen in armoede ondervertegenwoordigd zijn. Belangrijke redenen daarvoor zijn dat een deel van hen niet opgenomen is in de administratieve databanken (waaruit de steekproef wordt getrokken), dat de interviewers er niet in slagen mensen in armoede te contacteren (wegens verhuizing, taalproblemen...) of dat mensen in armoede impliciet of expliciet weigeren aan de enquête deel te nemen (wantrouwen, tijdsgebrek...). In vele statistieken wordt bijgevolg geen of te weinig rekening gehouden met mensen in armoede. Het onderzoeksproject wordt uitgevoerd door het Hoger Instituut voor de Arbeid en heeft betrekking op het EU-SILC-instrument ('Statistics on Income and Living Conditions'). EU-SILC werd in België gelanceerd in 2003 en vervangt het ECHP (European Community Household Panel), een bevraging die werd georganiseerd van 1994 tot 2002. Het probleem is dat bepaalde groepen mensen in armoede niet worden bereikt en bijgevolg niet bevragd worden via het EU-SILC-instrument. De doelstelling van het AGORA-onderzoeksproject is dan ook om een beter zicht te krijgen op de armoedeproblematiek door de bestaande EU-SILC-bevraging aan te vullen met complementair onderzoek en bijkomend onderzoeksmateriaal, en zo informatie te verkrijgen over de groepen die er niet of

²⁵ <http://www.belspo.be/belspo/fedra/proj.asp?l=nl&COD=AG/II/136>

ondervertegenwoordigd in zijn. Het project wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking met het Steunpunt en de FOD Economie.²⁶

4.2. Schulden-indicatoren

De FOD Sociale Zekerheid gaf opdracht aan het Centrum voor Sociaal Beleid en het Observatoire du Crédit et de l'Endettement om de mogelijkheden te onderzoeken tot ontwikkeling van indicatoren over schulden. De resultaten van deze onderzoeken werden voorgesteld op een seminarie op 13 juni 2007, waar het Steunpunt deelnam aan een panelgesprek. Midden december 2007 organiseerde het Steunpunt een bijkomend moment om de resultaten voor te stellen aan een aantal organisaties van het terrein.

4.3. Begeleidingscomité van onderzoeksprojecten

Het Steunpunt maakt deel uit van het begeleidingscomité van verschillende onderzoeksprojecten:

- Sociale economie en liberalisering van de diensten: het geval van de buurt- en nabijheidsdiensten;
- TAHIB: aanpak van ongelijkheid in gezondheid in België;
- Armoede bij personen van vreemde origine in België (beëindigd in oktober 2007);
- INCLUSIM: het verhogen van de effectiviteit en efficiëntie van sociale inclusiestrategie n;
- Onderzoek armoede kinderen (POD Maatschappelijke Integratie);
- Time & Budget (Wetenschapsbeleid).

5. Externe communicatie

Vooraf het tweejaarlijkse verslag verleent zichtbaarheid aan het Steunpunt. Op een meer continue wijze, is de website het belangrijkste communicatieinstrument. Het Steunpunt publiceert ook nog regelmatig artikelen in al dan niet gespecialiseerde tijdschriften.

5.1. Website <http://www.armoedebestrijding.be>

Op deze website biedt het Steunpunt aan het brede publiek een schat aan informatie aan in de drie landstalen (het Duitstalige gedeelte is echter minder uitgewerkt). Ze wordt regelmatig ge pdateet. Ieder jaar trekt de site meer bezoekers. In 2007 werd de website maar liefst door 156.665 bezoekers geconsulteerd. Dat betekent een stijging van meer dan 12.000 ten opzichte van het jaar ervoor. Vooraf het tweejaarlijkse Verslag en de rubriek 'feiten en cijfers' kennen veel bijval. Wat dat laatste betreft, besteden we veel zorg aan precieze en actuele informatie. Maar ook de andere onderdelen van de site kunnen rekenen op een regelmatige actualisatie: de bibliografische lijsten, de jaarlijkse activiteitenkalender in het kader van de Werelddag van verzet tegen armoede, de publicaties...

Rubriek 'feiten en cijfers'

De website <http://www.armoedebestrijding.be> heeft een specifieke rubriek over cijfermateriaal in verband met armoede en sociale uitsluiting. Informatie uit verschillende bronnen is er samengebracht: Nationale Actieplan Sociale Insluiting (NAPinl), FOD

²⁶ <http://www.belspo.be/belspo/fedra/proj.asp?l=nl&COD=AG/II/135>

Economie (Afdeling Statistiek), Eurostat, Institut wallon de l'évaluation, de la prospective et de la statistique, Administratie planning en statistiek (Vlaamse overheid), Observatorium voor Gezondheid en Welzijn (Brussels Hoofdstedelijk Gewest), Onderzoeksgroep Armoede, sociale uitsluiting en de stad (OASes – Universiteit Antwerpen).

De rubriek is opgebouwd op basis van enkele vaak gestelde vragen over armoede en sociale uitsluiting in België. De vragen worden onmiddellijk gevolgd door een beknopt antwoord. Dit antwoord wordt vervolgens uitvoerig toegelicht:

- Hoeveel mensen leven in België in armoede?
- Neemt de inkomensongelijkheid tussen arm en rijk toe in België?
- Op welke plaats staat België in de lijst van rijkste landen van de wereld?
- Hoeveel bedragen de minimumuitkeringen en het minimumloon?
- Hoeveel personen in België hebben te kampen met schuldoverlast?
- Hoeveel bedraagt het leefloon en hoeveel mensen moeten ermee rondkomen?
- Hoeveel werklozen telt ons land?
- Biedt tewerkstelling voldoende bescherming tegen armoede?
- Hoeveel sociale woningen zijn er in België en hoeveel mensen staan op een wachtlijst?
- Hoeveel procent van de bevolking leeft in een niet-kwalitatieve woning?
- Hoeveel dak-en thuislozen zijn er in België?
- Van hoeveel mensen is de energie geheel of gedeeltelijk afgesloten?
- Is er meer armoede in de stad dan op het platteland?
- Hebben mensen die in armoede leven een slechtere gezondheid?
- Hebben laaggeschoolden een hoger risico om in armoede te belanden?
- Hoeveel mensen in België zijn laaggeletterd?
- Hoeveel mensen doen beroep op voedselbedeling?
- Is er werkelijk een digitale kloof?

5.2. Media

Regelmatig verschijnt het Steunpunt in verschillende media, vooral naar aanleiding van het verschijnen van het tweejaarlijkse Verslag.

Geschreven pers

- *Alter Echos* n° 243 – Morenville Catherine, "Libéralisation de l'électricité et titres-services épinglés dans le rapport pauvreté 2007", 14-12/07-18-01/08,
- *Belang van Limburg (Het)*, "Armoederapport neemt dienstencheques op de korrel", 20/12/2007, p. 12
- *Libre Belgique (La)* – Comhaire Grégoire, "Rapport bisannuel sur la pauvreté. La pauvreté atteint des sommets", 21/12/2007
- *Metro FR*, "Energie, emploi et logement responsables de la pauvreté", 21/12/2007, p. 3
- *Metro NL* – Henneman Jelle, "Dienstencheques helpen arbeiders niet uit armoede", 21/12/2007, p. 1
- *Metro NL*, "Dienstencheques trekken mensen niet uit armoede", 21/12/2007, p. 8
- *Morgen (De)* – Somers Sue, "Liberalisering energiemarkt maakt arme gezinnen nog kwetsbaarder", 21/12/2007, p. 11
- *Soir (Le)*, "Quatrième rapport du Service de lutte contre la pauvreté. La pauvreté ne recule pas", 21/12/2007
- *Standaard (De)*, "Kansarme verwacht veel van de school", 20/12/2007, p. 19

Radio

- VRT Radio 1 – Vandaag, "Zorgen dienstencheques voor minder armoede?", interview met Henk Van Hootegem, 20/12/07 – 18u26
- RTBF radio, interview van Françoise De Boe, 20/12/07

TV

- RTBF, interview van Edouard Delruelle, 20/12/07, nieuws van 19u30
- RTL TVI, interview van Françoise De Boe, 20/12/07, nieuws van 13 u et 19 u

Websites

- Arianet – Tout le social en Belgique francophone, annonce de la parution du rapport avec lien vers notre site, <http://www.arianet.irisnet.be/>
- Armoede.be, aankondiging van het verslag in de rubriek 'actualiteit', www.armoede.be
- Belga, "Steunpunt bestrijding armoede bundelt adviezen in vierde verslag", 20/12/2007
- De Standaard Online, "Steunpunt bestrijding armoede bundelt adviezen", 20/12/2007
- Fondation André Renard, "Rubrique actualités : La pauvreté s'accentue en Belgique", 21/12/07, <http://www.far.be>
- Guide social – rubrique actualités, "La pauvreté au rapport", 21/12/07, URL : www.guidesocial.be
- Hulporganisaties, "Systeem dienstencheques te vaak misbruikt", <http://www.hulporganisaties.be/pages/details.asp?lng=NL&Id=3095>
- Indymedia, "Armen vinden oprukkende responsabilisering onrechtvaardig", 20/12/07, <http://www.indymedia.be>
- Pauvrete.be (portaalsite) – rubriek 'revue de presse', "Rapport bisannuel sur la pauvreté : La pauvreté atteint des sommets", verwijzing naar het artikel verschenen in La Libre Belgique van 21/12/07, http://www.pauvrete.be/media_actua/default.asp?id=739
- RTL Info.be, 14,7% des Belges en dessous du seuil de pauvreté, 20/12/07, <http://www.rtlinfo.be/>
- 7 sur 7 info et sport, "L'enseignement et le logement fragilisent encore plus les pauvres", 20/12/2007, www.7sur7.be
- Social Square, "Le quatrième rapport bisannuel du Service de lutte contre la pauvreté, la précarité et l'exclusion sociale", 22/12/07, <http://www.socialsquare.com>
- Soir (Le) - le fil de l'info, "14,7% des Belges en dessous du seuil de pauvreté", 20/12/2007, www.lesoir.be
- Weliswaar, "Dienstcheques halen mensen niet uit armoede", 21/12/07, <http://www.weliswaar.be/>

5.3. Artikels²⁷

- DeBoe, F.(2007). Le lien entre Agora et d'autres démarches de dialogue, in: *Agora : un dialogue permanent entre les associations ATD Quart Monde, LST et l'administration. Le premier contact entre une famille et un service d'aide à la jeunesse*. Actes de la journée d'études du 17 octobre 2005, p. 45-48.
- De Boe, F., Ruyters, C., Van Hootegem, H. (2007). Une autre approche des indicateurs de pauvreté en Belgique: La "recherche-action-formation", in : Laffut, M. & Roy, M.R. (éds). *Pauvreté et exclusion sociale. Partage d'expériences entre Wallonie et Québec*, Brussel: De Boeck & IWEPS, p. 192-218.

²⁷ De meeste artikels zijn te consulteren op de website van het Steunpunt: <http://www.armoedebestrijding.be/publicatiessteunpuntartikels.htm>

- De Witte, J. & De Boe F. (2007). Gezin en armoede, in: Bulckens, R., Mortelmans, D. et. al. *Families in beweging. Een gezinsbeleid op maat?* Brussel: Luc Pire Uitgeverij, p. 246-251.
- Martin, T.(2007). L'abolition de la pauvreté en débat(s), in : *Mental'idées*, n°9, 01/2007, p. 8-10.
- Nicaise I., De Boe, F. (2007). *Combating poverty as a human rights issue in Belgium.* Contribution to the Expert Seminar 'Extreme Poverty and Human Rights', United Nations, Geneva, 23-24 February 2007.

6. Interne werking van het Steunpunt

Het Samenwerkingsakkoord voorziet in twee aparte organen, een beheerscomité (art.7) en een begeleidingscommissie (art.8). Het voorziet tevens in een permanente samenwerking met de administraties van de gewesten en de gemeenschappen (art.6 §2). Tenslotte situeert het Samenwerkingsakkoord het Steunpunt binnen het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding en scheidt hierdoor een bevoorrechte band tussen deze twee organen.

6.1. Beheerscomité

Het Beheerscomité vervult een drievoudige rol: de uitvoering van het Samenwerkingsakkoord bewaken, de personeelsbehoeften bepalen en het ontwerp van budget uitwerken. Het kwam acht keer samen in 2007.

Samenstelling op 15/11/2007:

Voorzitter: Ides Nicaise ; Ondervoorzitter: Muriel Rabau

Clotilde Nyssens, Magda De Meyer (leden voorgedragen door de Federale Staat), Gerda Van der Plas, Paul Vaernewijck, Herwig Hermans (leden voorgedragen door de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest); Benoit Parmentier, Alain Jacobeus (leden voorgedragen door het Waalse Gewest in overleg met de Franse Gemeenschap); Luc Notredame, Bernard Horenbeek (leden voorgedragen door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in overleg met de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, onder wie één Nederlandstalige en één Franstalige); Helmut Maraite (lid voorgedragen door de Duitstalige Gemeenschap).

6.2. Begeleidingscommissie

Om de inhoud en de werkzaamheden van het Steunpunt op te volgen en de methodologie te bewaken, is een Begeleidingscommissie opgericht onder voorzitterschap van de minister van Maatschappelijke Integratie. De Begeleidingscommissie kwam in 2007 zes keer samen.

Samenstelling op 15/11/2007:

Voorzitter: de minister van Maatschappelijke Integratie, Christian Dupont

Mesfin Fitwi, Paul Palsterman, Sonia Kohnmergen (sociale partners); Ivan Dechamps, Ignace Leus (vertegenwoordigers van de ziekteverzekeringsinstellingen); Diane Moras, Ludo Horemans, Paul Trigalet, Marc Otjacques, Régis Demuylder (verenigingen waar armen het woord nemen); Robert Van Der Meeren, Etienne Allard, Jef Lambrecht (Verenigingen van steden en gemeenten/OCMW).

De leden van het Beheerscomité zijn eveneens lid van de Begeleidingscommissie.

6.3. Contactpersonen van het Steunpunt

Conform de bepalingen van het Samenwerkingsakkoord werkt het Steunpunt op permanente manier samen met de bevoegde administraties van de gewesten, de gemeenschappen en de federale Staat. Naast de bilaterale contacten zijn er drie bijeenkomsten georganiseerd in 2007.

De contactpersonen zijn:

Carine Jansen (Waals Gewest/DIIS); Joëlle Demiddeleer (Franse Gemeenschap), David Van Vooren (Vlaamse Gemeenschap/Gewest); Pascal Sarlette (Duitstalige Gemeenschap); Annette Perdaens, Truus Roesems (Brussel/ Observatorium voor Gezondheid en welzijn), Sophie Molinghen, Josee Goris (POD Maatschappelijke Integratie).

6.4. Centrum voor gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding

Het Steunpunt maakt deel uit van het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding, een autonome openbare dienst. De adjunct-coördinatrice neemt deel aan de vergaderingen van de Raad van Beheer van het Centrum, aan de directiestaf en aan de strategische beleidsstaf. Het personeel wordt uitgenodigd op de inhoudelijke staf en de algemene vergaderingen. Het Steunpunt levert jaarlijks een bijdrage aan het jaarverslag van het Centrum. Wanneer er voor bepaalde thema's inhoudelijke raakvlakken zijn, zorgt dit voor uitwisseling tussen het Centrum en het Steunpunt. Dat was bijvoorbeeld het geval voor huisvesting.

6.5. Team

Het team bestond in 2007 uit twaalf personen, 9,7 equivalent voltijds werkend.

Het team is tweetalig. Bij het organiseren van de thematische overleggroepen wordt steeds in 'tandem' (een teamlid met Frans en een teamlid met Nederlands als moedertaal) gewerkt. Wekelijkse teamvergaderingen zorgen voor een vlotte werking, uitwisseling tussen collega's en inhoudelijke verdieping, dit door voorrang te geven aan een transversale benadering.

In 2007 namen medewerkers van het Steunpunt deel aan volgende vormingen en opleidingen: taalopleidingen, een vorming over het verband tussen mentale gezondheid en armoede, een opleiding over de Europese instellingen, een vorming over vergadertechnieken, een opleiding in verband met websites, een informaticavorming, een reeks over het contact met de media, een vorming voor het schrijven van rapporten en een opleiding over coaching.

Medewerkers: Ghislaine Adriaensens, Ann Clé, Jordane de Changy, Emmanuelle Devillé, Thierry Martin, Geert Schuermans, Henk Termote, Henk Van Hootegem

Secretariaat: Virginie Lekeu

Documentatiecentrum: Véronique Lahbib, Griet Woedstadt

Vertaling: Véronique Lahbib

Website: Griet Woedstadt

Coördinatie: Françoise De Boe

Bijlage: Samenwerkingsakkoord betreffende de bestendinging van het armoedebeleid

Het Samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de bestendinging van het armoedebeleid werd ondertekend te Brussel op 5 mei 1998, en goedgekeurd door:

- de Vlaamse Gemeenschap, decreet van 17 november 1998, B.S. van 16 december 1998
- de federale Staat, wet van 27 januari 1999, B.S. van 10 juli 1999
- de Franse Gemeenschap, decreet van 30 november 1998, B.S. van 10 juli 1999
- de Duitstalige Gemeenschap, decreet van 30 november 1998, B.S. van 10 juli 1999
- het Waals Gewest, decreet van 1 april 1999, B.S. van 10 juli 1999
- het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, ordonnantie van 20 mei 1999, B.S. van 10 juli 1999

Gelet op art. 77 van de Grondwet;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, inzonderheid op artikel 92bis, § 1, ingevoegd bij de bijzondere wet van 8 augustus 1988 en gewijzigd bij de wet van 16 juli 1993.

Gelet op de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen, inzonderheid op artikelen 42 en 63;

Gelet op de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap, inzonderheid op artikel 55bis, ingevoegd bij de wet van 18 juli 1990 en gewijzigd bij de wet van 5 mei 1993;

Gelet op de beslissing van het Overlegcomité Federale Regering - Gemeenschappen- en Gewestregeringen van 3 december 1997;

Overwegende dat bestaansonzekerheid, armoede en sociale, economische en culturele uitsluiting, zelfs voor één enkele persoon, op een ernstige manier afbreuk doen aan de waardigheid en aan de gelijke en vervreembare rechten voor alle personen;

Overwegende dat het herstellen van de voorwaarden voor menselijke waardigheid en de uitoefening van de rechten van de mens, zoals bepaald in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van 10 december 1948 en in de twee Internationale Verdragen inzake economische, sociale en culturele rechten en inzake burgerrechten en politieke rechten van 19 december 1966, een gemeenschappelijk doel is voor iedere overheid van het land;

Overwegende dat daartoe voortdurende en gecoördineerde inspanningen nodig zijn van elke overheid apart en van allen samen, voor het uitstippelen, het uitvoeren en het evalueren van het beleid tot voorkoming van bestaansonzekerheid, tot bestrijding van de armoede en tot integratie van de personen in de samenleving;

Overwegende dat de sociale zekerheid prioritair is voor het behoud van de sociale samenhang en voor het voorkomen van bestaansonzekerheid, armoede en sociale ongelijkheid en voor de menselijke emancipatie;

Overwegende dat het nodig is de bestendinging van dit integratiebeleid te waarborgen, namelijk door het aanpassen en het ontwikkelen van de openbare dienstverlening;

Overwegende dat de betrokkenheid van alle personen bij dit integratiebeleid, reeds bij het uitstippelen ervan, door de overheid moet gewaarborgd worden;

- * de Federale Staat, vertegenwoordigd door de Eerste Minister, de Minister van Sociale Zaken, de Minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen, de Minister van Volksgezondheid en Pensioenen en de Staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie;

- * de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door hun Regering, in de persoon van de Minister-President en de Ministers bevoegd voor de coördinatie van het armoedebeleid en voor de bijstand aan personen;
- * de Franse Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering, in de persoon van de Minister-President;
- * de Duitstalige Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering, in de persoon van de Minister-President en de Minister van Jeugd, Vorming, Media en Sociale Zaken
- * het Waals Gewest, vertegenwoordigd door de Minister-President en de Minister van Sociale Actie;
- * het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, vertegenwoordigd door de Minister-President;
- * de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, vertegenwoordigd door de leden van het Verenigd College bevoegd voor Bijstand aan Personen;

Kwamen het volgende overeen :

Artikel 1

Zonder afbreuk te doen aan hun eigen bevoegdheden verbinden de ondertekenende partijen zich ertoe hun beleid tot voorkoming van bestaansonzekerheid, tot bestrijding van de armoede en tot integratie van de personen in de samenleving voort te zetten en te coördineren op basis van de hierna volgende principes :

- * het realiseren van de sociale rechten, vastgelegd in artikel 23 van de Grondwet;
- * een gelijke toegang voor iedereen tot al deze rechten, wat ook maatregelen van positieve actie kan inhouden;
- * het invoeren en versterken van de modaliteiten voor de deelneming van alle betrokken overheden en personen, inzonderheid van personen die in armoede leven, aan het uitstippelen, het uitwerken en het evalueren van dit beleid;
- * een beleid van maatschappelijke integratie is een inclusief, globaal en gecoördineerd beleid, dit wil zeggen dat het moet gevoerd worden op alle bevoegdheidsgebieden en dat een voortdurende evaluatie van alle ondernomen en overwogen initiatieven en acties daartoe vereist is.

Art. 2.

Daarom verbinden de ondertekenende partijen zich ertoe bij te dragen elkeen binnen hun bevoegdheden aan een « Verslag over Bestaansonzekerheid, Armoede, Sociale Uitsluiting en Ongelijke Toegang tot de Rechten, verder "het Verslag" genoemd. Dit wordt tweemaal tegen de maand november opgemaakt door het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting", voorzien in artikel 5 van dit akkoord, op basis van de bijdrage van de partijen. Het verslag wordt in de drie landstalen opgemaakt.

Het bevat minstens :

- * een evaluatie van de evolutie van onzekere levensomstandigheden, van armoede en van sociale uitsluiting op basis van indicatoren zoals zij overeenkomstig artikel 3 worden vastgelegd;
- * een evaluatie van de daadwerkelijke uitoefening van sociale, economische, culturele, politieke en burgerrechten alsook van de ongelijkheid die blijft bestaan wat betreft de toegang tot de rechten;
- * een inventaris en een evaluatie van het beleid en van de acties die sinds het vorig verslag werden gevoerd;
- * concrete aanbevelingen en voorstellen om de toestand van de betrokken personen op alle in dit artikel bedoelde gebieden zowel op lange als op korte termijn te verbeteren.

Art. 3.

Na overleg met de wetenschappelijke wereld, de bevoegde administraties en instellingen, de sociale partners en de organisaties waar de armen het woord nemen, zullen de ondertekenende partijen onderzoeken welke kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren en instrumenten kunnen gebruikt en/of uitgewerkt worden om de evolutie op alle in artikel 2 bedoelde gebieden te analyseren, opdat de bevoegde overheden op de meest passende manier kunnen ingrijpen. Een eerste reeks indicatoren zal worden vastgelegd voor 15 november 1998.

Zonder afbreuk te doen aan de wetten en reglementen betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de individuen, verbinden de ondertekenende partijen zich ertoe alle gegevens waarover een voorafgaand akkoord wordt bereikt kosteloos ter beschikking te stellen van het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" of de toegang tot deze gegevens te vergemakkelijken, indien ze behoren tot externe diensten. De ondertekenende partijen hebben ook toegang tot deze gegevens.

Art. 4.

§ 1. Het Verslag wordt via de Interministeriële Conferentie Sociale Integratie vermeld in artikel 9 overhandigd aan de federale Regering en aan de Regeringen van de Gemeenschappen en van de Gewesten, die zich ertoe verbinden het aan hun Raden, Parlementen of Vergaderingen te bezorgen.

§ 2. De Federale Regering bezorgt het Verslag binnen de maand na ontvangst aan de Nationale Arbeidsraad en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven die op hun beurt binnen de maand advies uitbrengen, namelijk over de gebieden die tot hun taken behoren. De Gemeenschappen en Gewesten vragen eveneens advies aan hun adviesorganen die op dit vlak bevoegd zijn volgens dezelfde procedure.

§ 3 Alle ondertekenende partijen verbinden er zich toe een debat te houden over de inhoud van het verslag en van de adviezen, inzonderheid over de aanbevelingen en voorstellen van het verslag.

Art. 5.

§ 1. Om het voorgaande te kunnen realiseren wordt een "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" opgericht, belast met de volgende opdrachten :

- * informatie over bestaansonzekerheid, armoede, sociale uitsluiting en toegang tot de rechten inventariseren, systematiseren en analyseren op basis van de indicatoren, zoals bepaald in artikel 3;
- * concrete aanbevelingen en voorstellen doen om het beleid en de initiatieven tot voorkoming van bestaansonzekerheid, tot bestrijding van de armoede en tot integratie van de personen in de samenleving te verbeteren;
- * minstens om de twee jaar een Verslag zoals bedoeld in artikel 2 opmaken;
- * op verzoek van één van de ondertekenende partijen, van de Interministeriële Conferentie Sociale Integratie of op eigen initiatief adviezen uitbrengen of interimverslagen opmaken over ieder vraagstuk dat betrekking heeft op een gebied dat tot zijn opdrachten behoort;
- * structureel overleg organiseren met de armsten.

§ 2. Om de doelstellingen van § 1 waar te maken betreft het Steunpunt de verenigingen waar de armen het woord nemen op een structurele en bestendige manier bij zijn werkzaamheden, hierbij gebruikmakend van de dialoogmethode zoals ze ontwikkeld werd bij het tot standkomen van het « Algemeen Verslag over de Armoede ».

Het Steunpunt kan ook een beroep doen op alle personen en op openbare of privé organisaties die op dit vlak deskundig zijn.

Art. 6.

§ 1. Het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" wordt opgericht als drietalige instelling op federaal niveau, bij het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding. Het wordt gesubsidieerd door alle betrokken partijen. Voor 1998 wordt een budget ter beschikking gesteld van 20 miljoen frank :

- * 15.000.000 BF door de federale Staat;
- * 2.800.000 BF door de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest;
- * 1.700.000 BF door het Waals Gewest (in overleg met de Franse en de Duitstalige Gemeenschap);
- * 500.000 BF door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (in overleg met de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie).

De bedragen worden jaarlijks geïndexeerd. Het budget kan mits akkoord van alle betrokken partijen worden aangepast na evaluatie door middel van een aanhangsel bij dit samenwerkingsakkoord.

De bedragen worden gestort voor maart van het jaar waarop ze betrekking hebben.

§ 2. Er moet een permanente en structurele samenwerking zijn tussen het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting en de bevoegde administraties van de Gemeenschappen en Gewesten. Daartoe worden aan het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" wetenschappelijke medewerkers onder één of andere vorm ter beschikking gesteld door de drie Gewesten, namelijk 1,5 full-time equivalent door het Vlaams Gewest, 1 full-time equivalent door het Waals Gewest en 1/2 full-time equivalent door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Indien het om ambtenaren gaat blijven deze deel uitmaken van het personeel van het Gewest.

§ 3. De Gemeenschappen en de Gewesten zorgen, in volle respect voor elkanders bevoegdheden en budgetten, voor de erkenning en aanmoediging van organisaties waar armen het woord nemen.

Art. 7.

§ 1. Een Beheerscomité wordt bij het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" opgericht, met de volgende opdrachten :

- * ervoor zorgen dat dit samenwerkingsakkoord correct wordt uitgevoerd;
- * op voorstel van de Begeleidingscommissie, voorzien in artikel 8, beroep doen op wetenschappelijke instellingen of gespecialiseerde studiediensten die, gelet op hun ervaring en het materieel waarover zij beschikken, het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" kunnen bijstaan in het vervullen van zijn taken. In dit geval moet een overeenkomst worden gesloten met het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding;
- * het opmaken voor het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" van een ontwerp van budget waarvan het beheer strikt gescheiden is van de organieke dotatie voor het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding;
- * het bepalen van het personeelsbehoefteplan en inzonderheid het functieprofiel van de coördinator.

§ 2. De Voorzitter en de Ondervoorzitter van het Beheerscomité en de coördinator van het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting wonen de vergaderingen van de Raad van Beheer van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding bij met raadgevende stem, wanneer punten die betrekking hebben op het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" op de agenda staan.

§ 3. Naast de vertegenwoordiger van de Eerste Minister die het Beheerscomité voorzigt, telt dit comité 12 leden onder wie :

- * 4 leden voorgedragen door de federale Staat;
- * 3 leden voorgedragen door de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest;
- * 2 leden voorgedragen door het Waals Gewest in overleg met de Franse Gemeenschap;
- * 2 leden voorgedragen door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in overleg met de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, onder wie één Nederlandstalige en één Franstalige;
- * 1 lid voorgedragen door de Duitstalige Gemeenschap.

Deze leden worden aangesteld op grond van hun deskundigheid en ervaring op de in dit samenwerkingsakkoord bedoelde gebieden. Ze worden door de respectieve Regeringen aangesteld en bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit benoemd voor een hernieuwbaar mandaat van 6 jaar.

§ 4. Daarnaast zijn de Directeur en de Adjunct-directeur van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding alsook de coördinator van het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" leden van het Beheerscomité met raadgevende stem.

Art. 8.

Er wordt een Begeleidingscommissie opgericht onder voorzitterschap van de minister of staatssecretaris die Maatschappelijke Integratie onder zijn bevoegdheid heeft, die de werkzaamheden van het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" begeleidt. De Begeleidingscommissie bewaakt ook de methodologie en criteria zoals bepaald in artikel 3, evenals de vooruitgang van het Verslag. De Begeleidingscommissie bestaat uit de leden van het Beheerscomité, voorzien in artikel 7, minstens aangevuld met :

- * 4 vertegenwoordigers van de sociale partners, voorgedragen door de Nationale Arbeidsraad;
- * 2 vertegenwoordigers van de ziekteverzekeringsinstellingen, voorgedragen door het Nationaal Intermutualistisch College;
- * 5 vertegenwoordigers voorgedragen door de organisaties waar de armen het woord nemen, waaronder een vertegenwoordiger van de daklozen;
- * 3 vertegenwoordigers voorgedragen door de afdeling Maatschappelijk Welzijn van de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten.

Deze vertegenwoordigers worden voorgedragen op grond van hun deskundigheid en ervaring op de in dit samenwerkingsakkoord bedoelde gebieden. Het Beheerscomité verleent hen een mandaat van 6 jaar.

Art. 9.

Om overleg tussen de verschillende Regeringen te waarborgen, komt de Interministeriële Conferentie Sociale Integratie minstens tweemaal per jaar bijeen.

Zonder afbreuk te doen aan de bevoegdheden van de overheden waaruit zij is samengesteld, heeft zij tot taak te zorgen voor een globale, geïntegreerde en gecoördineerde benadering van het beleid tot voorkoming van bestaansonzekerheid, tot bestrijding van de armoede en tot integratie van de personen in de samenleving.

Zij wordt door de Eerste Minister voorgezeten en voorbereid in samenwerking met de minister of staatssecretaris die de Maatschappelijke Integratie onder zijn bevoegdheid heeft. Zij staan ook in voor de opvolging ervan. Daartoe doen zij een beroep op de deskundige hulp van de Cel Armoede binnen het Bestuur Maatschappelijke Integratie en van het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting".

Art. 10.

In het kader van de Interministeriële Conferentie Sociale Integratie zullen de ondertekenende partijen de werking van het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" en van dit samenwerkingsakkoord jaarlijks evalueren.

Art. 11.

Het huidig samenwerkingsakkoord streeft er toe de opdracht van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding haar taak te bevestigen zoals omschreven in artikel 2 van de wet van 15 februari 1993 over de oprichting van een Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding, in het bijzonder voor de bevoegdheid aangaande de strijd tegen elke vorm van uitsluiting. Dat is dan ook de reden waarom, bij het hernieuwen van de Raad van beheer van het Centrum, de federale regering het Parlement zal uitnodigen rekening te houden met deze bevestiging op basis van de evaluatie voorzien door artikel 10.

Gedaan te Brussel, op 5 mei 1998, in 7 exemplaren.

Voor de Federale Staat : J.-L. DEHAENE, Eerste Minister; M. COLLA, Minister van Volksgezondheid; M. DE GALAN, Minister van Sociale Zaken; M. SMET, Minister van Tewerkstelling en Arbeid, J. PEETERS, Staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie;
Voor het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschap : L. VAN DEN BRANDE, Minister-President; L. PEETERS, Minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting; L. MARTENS, Minister van Cultuur, Gezin en Welzijn;
Voor de Franse Gemeenschap : L. ONKELINX, Minister-President;
Voor de Duitstalige Gemeenschap : J. MARAITE, Minister-President; K.-H. LAMBERTZ, Minister van Jeugd, Vorming, Media en Sociale Zaken;
Voor het Waals Gewest : R. COLLIGNON, Minister-President; W. TAMINIAUX, Minister van Sociale Actie;
Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest : CH. PICQUE, Minister-President;
Voor de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie : R. GRUP, D. GOSUIN, Leden van het Verenigd College bevoegd voor Bijstand aan Personen.